

NEUTRALIZE EVERY RISK

สยบทุกความเสี่ยง

A
AI
DANGER
404

CLOSING KEYNOTE

NATIONAL DIRECTOR CONFERENCE 2026

Leadership for a Sustainable and Resilient Future

on

"Artificial Intelligence, Guided by Human Wisdom"

By **Phra Anil Sakya**

Advisor, World Buddhist University
Vice President, International Buddhist Confederation (IBC)

At Chadra Ballroom,
Siam Kempinski Hotel, Bangkok

21 July 2569/2026

04:00 – 04:45 PM

UNDERSTAND AI and its impact on society and leadership

EXPLORE HUMAN WISDOM from Buddhist perspectives

BRIDGE TECHNOLOGY and ETHICS for a compassionate future

INSPIRE MINDFUL LEADERSHIP for sustainable progress

"Technology has power. Wisdom gives it direction.
Together, we create a better world."

วันนี้...ท่านได้
ตัดสินใจเรื่องสำคัญไปกี่เรื่อง
ในบรรดาการตัดสินใจเหล่านั้น

กี่เรื่อง
อาศัยข้อมูลจาก AI

ข้อมูลจำนวนมาก วิเคราะห์รวดเร็ว
มองเห็นรูปแบบที่ซับซ้อนได้ดี

+

กี่เรื่อง
อาศัยประสบการณ์

เรียนรู้จากอดีต เข้าใจบริบท
รู้ว่าปัจจัยใดสำคัญ

+

กี่เรื่อง
อาศัยสิ่งที่เรียกว่า
“วิจารณญาณของมนุษย์”

พิจารณาคุณค่า จริยธรรม
ผลกระทบต่อผู้คนและสังคม
เลือกสิ่งที่ “ถูกต้อง” ไม่ใช่แค่ “ถูกต้องที่สุด”

คำถามนี้สำคัญ
เพราะทุกท่านในห้องนี้คือผู้กำหนดทิศทางขององค์กร

ท่านเป็นผู้อนุมัติ
การลงทุนด้าน AI

ท่านเป็นผู้ตัดสินใจ
ว่าจะให้ระบบอัตโนมัติ
เข้ามาแทนงานใด

ท่านเป็นผู้รับผิดชอบ
ต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

AI เป็นเครื่องมือที่ทรงพลัง
แต่การใช้ให้เกิดคุณูปการอย่างยั่งยืน
ต้องอยู่ภายใต้การนำของ
ปัญญา ความรับผิดชอบ และวิจารณญาณของมนุษย์

เมื่อ AI สร้างคุณูปการหรือก่อให้เกิดความเสียหาย
ผู้ที่สังคมจะตั้งคำถาม ไม่ใช่ AI
แต่คือ Board of Directors

“ ใช้ AI ให้ชาญฉลาด ใช้ประสบการณ์ให้สึกซึ้ง ใช้วิจารณญาณของมนุษย์ให้เหนือกว่า ”
เพื่ออนาคตขององค์กร สังคม และโลกที่ดีกว่าสำหรับทุกคน

เมื่อมนุษย์ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับ AI เรากำลังสูญเสียทักษะพื้นฐานที่สุดของการเป็นมนุษย์หรือไม่

เทคโนโลยีถูกสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิต
แต่หากเราเชื่อมต่อกับเครื่องมือมากเกินไป
เราอาจกำลังค่อย ๆ สูญเสียบางสิ่งที่สำคัญที่สุด...
ความเป็นมนุษย์ของเราเอง

ในทางจิตวิทยา ปรากฏการณ์เช่นนี้มีชื่อเรียกหลายรูปแบบ

- **Phubbing** การสนใจโทรศัพท์มากกว่าคนตรงหน้า ทำให้ความสัมพันธ์ในชีวิตจริงอ่อนแอลง
- **Social Withdrawal** การถอนตัวออกจากสังคม ลดการมีปฏิสัมพันธ์ และเพิ่มความโดดเดี่ยว
- **Parasocial Interaction** การผูกพันกับโลกเสมือนหรือ AI จนแทนที่ความสัมพันธ์จริงกับมนุษย์
- **Hikikomori** การแยกตัวออกจากสังคมโดยสิ้นเชิง กรณีที่รุนแรงที่สุดที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตอย่างลึกซึ้ง

เมื่อผู้คนเริ่มตระหนักถึงผลกระทบนี้
สิ่งที่หลายคนแสวงหาจึงไม่ใช่
AI ที่ฉลาดกว่าเดิม แต่คือ...

Digital Detox
การถอยออกจากหน้าจอ
เพื่อกลับมาเรียนรู้การอยู่ร่วมกับมนุษย์อีกครั้ง

- กลับมาเชื่อมต่อกับคนรอบตัว
- ฟื้นฟูความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจ
- เพิ่มสมาธิและความคิดสร้างสรรค์
- ค้นพบความสงบในตัวเองอีกครั้ง

ตลอดประวัติศาสตร์
มนุษย์สร้างเครื่องมือขึ้น
เพื่อเชื่อมโลกเข้าหากัน

ภาษา → การเขียน → การพิมพ์ → การสื่อสาร → อินเทอร์เน็ต → ปัญญาประดิษฐ์

แต่หากใช้เครื่องมือโดยปราศจากปัญญา
วันหนึ่งเครื่องมือเหล่านั้น
อาจกลายเป็นกำแพงที่กั้นมนุษย์ออกจากกัน

> “เทคโนโลยีจะทรงพลังได้ ก็ต่อเมื่อมนุษย์ยังคงเป็นศูนย์กลาง”
> อย่าให้ความสะดวกสบายในโลกเสมือน พรากความหมายของ**การเป็นมนุษย์**ไปจากเรา

- อยู่กับปัจจุบันอย่างมีสติ
- สร้างความสัมพันธ์ที่แท้จริง
- ใช้เทคโนโลยีอย่างมีปัญญา
- เพื่อสังคมที่ดีขึ้นร่วมกัน

ความท้าทายที่แท้จริง

หากมองย้อนกลับไปตลอดประวัติศาสตร์ของอารยธรรม
มนุษย์ไม่เคยหยุด**สร้างเครื่องมือ**

ขวานหิน → ล้อ → รถยนต์ → คอมพิวเตอร์ → โทรศัพท์มือถือ → ปัญญาประดิษฐ์ (AI)

แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือว่า เครื่องมือไม่เคยลดคุณค่าของมนุษย์
แต่ทุกครั้งที่เครื่องมือพัฒนาขึ้น **บทบาทของมนุษย์**ก็ต้องพัฒนาไปพร้อมกัน

จาก **ผู้ใช้แรงงาน** → สู่ **ผู้ใช้ความรู้** → จาก **ผู้ปฏิบัติงาน** → สู่ **ผู้ออกแบบ** → จาก **ผู้ควบคุมเครื่องจักร** สู่**ผู้กำหนดทิศทางของอนาคต**

ดังนั้น **ปัญหาที่แท้จริง**ในวันนี้
อาจไม่ใช่ทารที่ **AI** ฉลาดเกินไป
แต่คือการที่
ความกลัวของมนุษย์
เติบโตเร็วกว่าปัญญาของตนเอง

- บางองค์กรกลัวว่าจะตกขบวนเทคโนโลยี
- บางองค์กรกลัวคู่แข่ง
- บางคนกลัวตกงาน
- บางคนกลัวว่ามนุษย์จะหมดความหมาย

แต่**ภารกิจสำคัญที่สุด**ของคณะกรรมการบริษัทในยุค AI

ไม่ใช่การลงทุนในเทคโนโลยีที่ล้ำหน้าที่สุด หากคือการ...

เปลี่ยน **ความกลัว** ให้เป็น **ความตระหนักรู้**

→ เปลี่ยนการตอบสนอง ที่รีบเร่ง ให้เป็น การตัดสินใจที่**มีวิจารณญาณ**

→ เปลี่ยนคำถามจาก
"เราจะตาม AI ให้ทันได้อย่างไร?"
ไปเป็น
"เราจะใช้ AI เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่มนุษย์ได้อย่างไร?"

เทคโนโลยีคือพลัง แต่ **ปัญญาคือทิศทาง** อนาคตที่ดีกว่าไม่ได้เกิดจาก AI ที่ฉลาดที่สุด
แต่เกิดจาก **มนุษย์ที่มีปัญญาที่สุด**" ในการใช้ AI **อย่างมีคุณค่าและมีความรับผิดชอบ**

ในภาษาไทย เรามักใช้คำว่า “ความฉลาด” และ “ปัญญา” แทนกัน แต่ในพระพุทธศาสนา ทั้งสองคำแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

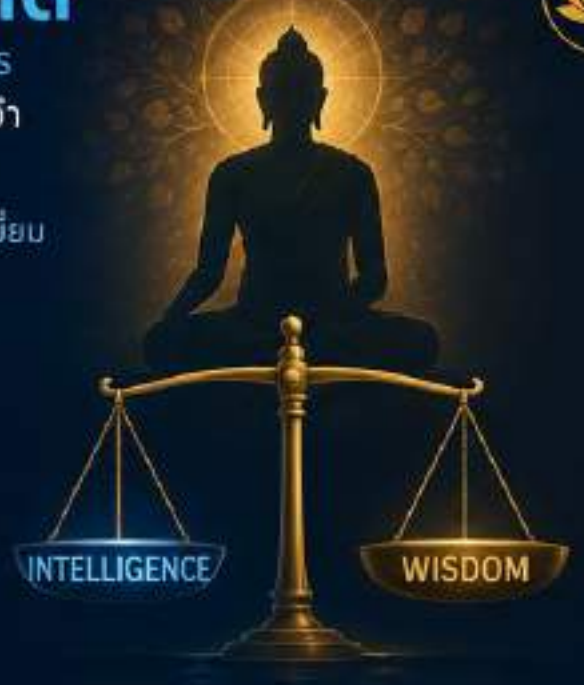

ความฉลาด

คือความสามารถในการ
คำนวณ วิเคราะห์ จดจำ
และประมวลผลข้อมูล
สิ่งนี้ AI ทำได้อย่างยอดเยี่ยม

คำนวณ	วิเคราะห์	จดจำ	ประมวลผล
รวดเร็วและแม่นยำ	ข้อมูลจำนวนมหาศาล	ได้ไม่จำกัด	ได้ในพริบตา

จุดแข็งของ AI
ประสิทธิภาพ | ความเร็ว | ความแม่นยำ | ทำงานไม่รู้จักเหนื่อยเหนื่อย

ปัญญา

คือความสามารถในการ
- เห็นความจริง
- เห็นเหตุและผล
- เห็นผลกระทบที่มีต่อผู้อื่น
- รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ

ปัญญาต้องมาพร้อมกับ **สติ**
คือความรู้ตัวว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร และกำลังถูกความโลภ ความโกรธ หรือความหลงครอบงำอยู่หรือไม่

จุดแข็งของปัญญา (มนุษย์)
ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง | ความเมตตา | คุณธรรม | การตัดสินใจที่ถูกต้อง

AI จึงอาจมี Intelligence แต่ยังไม่มี Wisdom

AI ตอบได้ว่า
“ทำอย่างไร”
HOW

แต่ยังตอบไม่ได้ว่า
“ควรทำหรือไม่”
SHOULD or NOT

เมื่อความฉลาดไร้ปัญญา
อาจนำมาซึ่งประโยชน์
แต่ก็อาจก่อให้เกิดอันตราย
มหาศาลได้เช่นกัน

ใช้ความฉลาดเพื่อสร้างสิ่งต่าง ๆ แต่ใช้ปัญญาเพื่อสร้างสิ่งที่ดีงามแก่ชีวิตและสังคม

ความท้าทายของศตวรรษที่ 21

จึงไม่ใช่การสร้าง Artificial Intelligence ให้ฉลาดขึ้นเพียงอย่างเดียว

แต่คือการยกระดับให้เป็น Human Intelligence

และให้เติบโตเป็น Awakened Intelligence — ปัญญาที่ตื่นรู้

เห็นความจริง และใช้ความรู้ด้วยเมตตา ความรับผิดชอบ และวิจารณญาณ

และนี่คือโจทย์ที่สำคัญที่สุดของผู้นำทุกคนในห้องนี้ ไม่ใช่เพียงว่าจะทำให้องค์กรใช้ AI ได้เก่งเพียงใด แต่จะทำอย่างไรให้ AI ทุกระบบในองค์กร ถูกกำกับด้วยปัญญาที่ตื่นรู้ของมนุษย์

จาก Artificial Intelligence สู่ Awakened Intelligence

เมื่อเราพูดถึง AI เรามักถามว่า ระบบนี้ฉลาดแค่ไหน แต่ในมุมมองของพระพุทธศาสนา คำถามที่สำคัญกว่าคือ **ผู้ที่ใช้ AI มีปัญญาเพียงพอหรือไม่**

จงอยากชวนทุกท่านมองพัฒนาการของ “ปัญญา” เป็นสามระดับ

ระดับที่ 1

Artificial Intelligence (AI)

ปัญญาที่คำนวณ

(Computational Intelligence)

- AI ทำงานบนฐานของข้อมูล วิเคราะห์รูปแบบ คาดการณ์แนวโน้ม และเสนอคำตอบได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ
- แต่ AI ไม่รู้ว่าคำตอบนั้นควรนำไปใช้เพื่ออะไร ไม่รู้ว่าผลกระทบต่อมนุษย์คืออะไร และไม่รู้ว่าควรหยุดเมื่อใด

ระดับที่ 2

Human Intelligence (HI)

ปัญญาของมนุษย์

- มนุษย์ไม่ได้เพียงวิเคราะห์ข้อมูล แต่สามารถตั้งคำถามใหม่ สร้างสรรค์สิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อน และตัดสินใจท่ามกลางความไม่แน่นอน
- นี่คือสิ่งที่ทำให้มนุษย์ยังคงแตกต่างจากเครื่องจักร

แต่เพียงเท่านี้ก็ยังไม่เพียงพอ เพราะมนุษย์ที่ฉลาด อาจใช้ความฉลาดไปเพื่อเอาเปรียบผู้อื่นได้เช่นกัน

ระดับที่ 3

Awakened Intelligence (WI)

ปัญญาที่ตื่นรู้

- ปัญญาที่เห็นความจริง
- ปัญญาที่รู้จักรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ
- และใช้ความรู้ด้วยเมตตาเพื่อประโยชน์ของชีวิตและสังคม

ปลายทางของการพัฒนามนุษย์จึงไม่ควรหยุดอยู่เพียง Human Intelligence แต่ควรยกระดับไปสู่ระดับที่สาม

สามคำถามของปัญญา

หาก Artificial Intelligence ตอบคำถามว่า **“ทำได้หรือไม่”**

Human Intelligence จะถามว่า **“ทำอย่างไรจึงจะดีที่สุด”**

แต่ Awakened Intelligence จะถามต่อว่า **“ควรทำหรือไม่ และจะเกิดประโยชน์ต่อใครบ้าง”**

นี่คือระดับของปัญญาที่องค์กรในศตวรรษที่ 21 ต้องการมากที่สุด

เทคโนโลยีคือพลัง แต่ **“ปัญญาที่ตื่นรู้”** คือทิศทาง ผู้นำที่แท้จริง จึงไม่เพียงใช้ AI ให้เกิดประสิทธิภาพ แต่ใช้ AI เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่มนุษย์และโลก

ฉลาดในการคำนวณ

HI

ฉลาดในการตัดสินใจ

WI

ตื่นรู้ในการใช้ปัญญาเพื่อประโยชน์สุขร่วมกัน

ปัญญาของมนุษย์ที่ AI ไม่มี

เมื่อกล่าวถึง Human Wisdom แบ่งออกเป็นสี่มิติ

1 ปัญญาแห่งจริยธรรม (Ethical Wisdom)

AI สามารถบอกได้ว่าแนวทางใด
สร้างกำไรมากที่สุด
แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าแนวทางนั้น
เป็นธรรมที่สุดหรือไม่

หน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท
จึงไม่ใช่เพียงถามว่า
"โครงการนี้สร้างผลตอบแทนเท่าไร"
แต่ต้องถามด้วยว่า
"โครงการนี้สร้างผลกระทบต่อผู้คนอย่างไร"

การตัดสินใจที่ดีจึงต้องวัดทั้งผลกำไรและคุณค่าที่องค์กรสร้างให้แก่สังคม

AI	มนุษย์
• องค์กรที่ยอม • สุ่มผลกำไรสูงสุด • ไม่สนใจคุณค่าหรือจริยธรรม • ไม่มีเครื่องมือต่อผลกระทบ ภายนอก	• มองเรื่องกำไรและคุณค่า • คำนึงถึงความเป็นธรรม • ใส่ใจผลกระทบต่อผู้คน และสังคม • มีจริยธรรมความถูกต้อง

วัดผลกำไรและคุณค่า พัฒนาองค์กร
ให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

2 ปัญญาแห่งความเห็นอกเห็นใจ (Empathetic Wisdom)

AI เข้าใจข้อมูล แต่มันไม่เข้าใจความรู้สึก

AI วิเคราะห์ได้ว่าพนักงานคนใด
มีแนวโน้มลาออก แต่ไม่สามารถนั่งรับฟัง
ความทุกข์ ความกังวล หรือความหวัง
ของคนคนนั้นได้

AI อาจช่วยแพทย์วินิจฉัยโรคได้
อย่างแม่นยำ แต่ไม่สามารถจับมือผู้ป่วย
ในวันที่เขาหวาดกลัว

ไม่สามารถปลอบโยนครอบครัว
ที่กำลังเผชิญความสูญเสีย

ความเห็นอกเห็นใจจึงไม่ใช่จุดอ่อนของมนุษย์
แต่เป็นคุณสมบัติที่ทำให้ความเป็นมนุษย์มีคุณค่า

AI	มนุษย์
• เข้าใจข้อมูล • วิเคราะห์รูปแบบ • ตอบการแสดงออกได้ • ไม่มีความรู้สึกร่วม	• เข้าใจความรู้สึก • รับฟังและอยู่เคียงข้าง • สร้างความสัมพันธ์ • เชื่อมโยงและสร้างแรงบันดาลใจ

สร้างความไว้วางใจ พนักงานมีความสุข
ลูกค้าเป็นพันธมิตร องค์กรเติบโตอย่างยั่งยืน

3 ปัญญาแห่งบริบท (Contextual Wisdom)

AI ทำงานได้ดีเมื่อข้อมูลครบถ้วน
แต่โลกแห่งความจริงไม่ได้มีคำตอบ
แบบขาวหรือดำ

หลายครั้ง การตัดสินใจที่ถูกต้อง
ไม่ได้อยู่ในตำรา

แต่อยู่ในความเข้าใจผู้คน
วัฒนธรรม ความสัมพันธ์
และช่วงเวลาของเหตุการณ์

ผู้นำที่ดีจึงใช้ AI เป็นที่ปรึกษา
ไม่ใช่เป็นผู้ตัดสินแทนตนเอง

AI	มนุษย์
• ต้องการข้อมูลครบถ้วน • ทำงานตามกฎและรูปแบบ • มองความเข้าใจบริบท • ไม่เห็น "ภาพใหญ่"	• เข้าใจบริบทและความสัมพันธ์ • เห็นความเชื่อมโยง • ตัดสินใจท่ามกลาง ความไม่แน่นอน • เห็น "ภาพรวม"

การตัดสินใจที่เหมาะสมกับบริบท
นำองค์กรผ่านความไม่แน่นอนสู่ความสำเร็จ

4 ปัญญาแห่งความรับผิดชอบ (Accountable Wisdom)

เมื่อ AI ตัดสินใจผิด ใครคือผู้รับผิดชอบ?
คำตอบไม่เคยเปลี่ยน คือ มนุษย์

- มนุษย์ที่ออกแบบ
- มนุษย์ที่อนุมัติ
- มนุษย์ที่เลือกนำ AI มาใช้

องค์กรที่มีธรรมาภิบาลจะไม่ซ่อนตัวอยู่
หลังคำว่า "ระบบเป็นผู้ตัดสิน"
แต่จะกล้ายืนยันว่า
"เราคือผู้รับผิดชอบต่อทุกผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น"

AI	มนุษย์
• ไม่มีเจตนา • ไม่มีความรับผิดชอบ • ไม่เข้าใจผลลัพธ์ที่แท้จริง	• มีเจตนาและจุดมุ่งหมาย • พร้อมรับผิดชอบ • เรียนรู้ ปรับปรุง และเยียวยาผลกระทบ

ความรับผิดชอบคือรากฐานของความน่าเชื่อถือ
และความยั่งยืนขององค์กร

ปัญญาของมนุษย์ คือเข็มทิศ
ที่จะนำพา AI ให้สร้างคุณค่า
ไม่ใช่ความเสียหาย

ผสานพลัง AI เข้ากับปัญญาของมนุษย์

เพื่อธุรกิจที่ยั่งยืน | สังคมที่เป็นธรรม | โลกที่น่าอยู่ | อนาคตที่มีความหมาย

AI อาจเปลี่ยนโลก
แต่**ปัญญาของมนุษย์**
จะกำหนดว่า โลกนี้จะดีขึ้น
สำหรับทุกคนหรือไม่

Board's Blueprint : พละ ๔ สำหรับผู้นำยุค AI

เมื่อ AI เข้ามามีบทบาทมากขึ้น สิ่งที่ต้องเติบโตควบคู่กัน คือปัญญาของผู้นำ
พระพุทธศาสนามีหลักธรรมชุดหนึ่งที่ สอดคล้องกับการกำกับดูแลองค์กรในยุค AI อย่างยิ่ง
คือ พละ ๔ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็น Blueprint ของคณะกรรมการบริษัทในศตวรรษที่ 21

1 ปฏิสังขานพละ
พลังแห่งการไตร่ตรอง
(The Power of Computing & Authentic Intelligence)

- AI สามารถเสนอคำตอบได้หลายร้อยทาง แต่ผู้นำต้องเป็นผู้ตั้งคำถามที่ถูกต้อง
- การมีข้อมูลจำนวนมาก ไม่ได้รับประกันว่าจะตัดสินใจได้ถูกต้อง
- สิ่งสำคัญคือวิจารณญาณในการเลือกข้อมูลที่ควรเชื่อ และกล้าที่จะตั้งคำถามกับคำตอบของ AI

Board of Directors ต้องใช้ ปฏิสังขานพละ ในการตั้งคำถามที่ถูกต้องต่อองค์กร AI เสนอทางเลือกได้มีบ้อยทาง แต่ผู้นำที่มี Authentic Intelligence จะเป็นผู้เลือกทางที่สอดคล้องกับคุณค่าและเป้าหมายระยะยาวขององค์กร

การใช้ AI โดยปราศจาก ปฏิสังขานพละ ก็เหมือนการขับรถสปอร์ตความเร็วสูง โดยที่คนขับตาบอด พลังประมวลผลของมอร์ตจึงเป็นระบบนำทางที่สำคัญที่สุด

2 ภาวนาพละ
พลังแห่งการพัฒนาตน
(The Power of Cultivation & Inner Ecology)

- องค์กรจะตกขบวน Machine Learning แต่สิ่งสำคัญคือ Human Learning และ Human Unlearning
- ผู้นำต้องพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ และกล้าปล่อยวางความคิดเดิมที่ไม่เหมาะกับโลกที่เปลี่ยนไป
- การกำกับขององค์กรเริ่มต้นจากการกำกับตนเอง จิตใจที่มั่นคงคือฐานของการนำพาองค์กรอย่างมั่นคง

การกำกับดูแลองค์กรจะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากผู้นำไม่มีการกำกับดูแลภายใน หรือระบบนิเวศภายในของผู้นำ (The Inner Ecology of Leaders) บอร์ดบริหารไม่สามารถนำพาองค์กรผ่านคลื่นความรุนแรงของเทคโนโลยีได้ หากจิตใจยังเอียงไปด้วยความสับสน

ภาวนาพละ คือการจัดระเบียบ Inner Ecology ที่ให้สมดุลระหว่าง "ความสำเร็จ" "ปัญญา" และ "ความเมตตา" ผู้นำที่ฝึกฝนตนเองมาดี จะมีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่หวั่นไหวไปตามกระแส Hype ของเทคโนโลยี และสามารถสร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ AI ทำแทนไม่ได้

3 อนวัชชพละ
พลังแห่งความสุจริตไร้ที่ติ
(The Power of Blamelessness & Ethical Governance)

- AI ไม่มีศีลธรรม ศีลธรรมต้องมาจากมนุษย์
- หน้าที่ของบอร์ดไม่ใช่เพียงตรวจสอบงบการเงิน แต่ต้องกำกับการใช้ AI ให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเคารพศักดิ์ศรีของมนุษย์
- องค์กรที่ยั่งยืน คือองค์กรที่ใส่จริยธรรมนำหน้าเทคโนโลยี

AI เป็นเพียงเครื่องมือ มันไม่มีศีลธรรมในตัวเอง (Amoral) ความเสี่ยงของ AI ไม่ว่าจะเป็นอคติของอัลกอริทึม (AI Bias) การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือการตัดสินใจที่ขัดต่อสิทธิมนุษยชน ล้วนเกิดจากการขาดจริยธรรมของมนุษย์ผู้สร้างและผู้ใช้งาน

หน้าที่ของ Board of Directors คือการใช้อนวัชชพละ ในการสร้าง AI Governance Framework องค์กรต้องมั่นใจว่า AI ที่เรานำมาใช้ จะโปร่งใส ตรวจสอบได้ และ "ไม่มีโทษ" ต่อ Stakeholders ทุกภาคส่วน องค์กรที่ยั่งยืนคือองค์กรที่ใช้เทคโนโลยีโดยมีจริยธรรมเป็นเข็มทิศ

4 สังคาหกพละ
พลังแห่งการเกื้อกูล
(The Power of Integration & Compassion)

- เป้าหมายไม่ใช่การแทนที่มนุษย์ แต่คือการยกระดับศักยภาพของมนุษย์ด้วยปัญญา
- AI ควรช่วยให้คนทำงานที่มีความหมายมากขึ้น ช่วยลดงานซ้ำซ้อน เปิดโอกาสให้มนุษย์ใช้เวลากับการคิด สร้างสรรค์ ดูแลผู้คน และสร้างคุณค่าแก่สังคม
- การเติบโตที่แท้จริง คือการมีมนุษย์ที่เมตตา รอบคอบ และรับผิดชอบมากกว่าเดิม

สังคาหกพละ คือการสงเคราะห์และเกื้อกูล คุณสมบัติเดียวที่ AI ไม่มีวันมีได้ คือ "ความเห็นอกเห็นใจ (Compassion)" และความสามารถในการโอบรับความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์

การเปลี่ยนผ่านขององค์กรสู่ยุค AI ต้องเป็นไปเพื่อความเกื้อกูล บอร์ดบริหารต้องใช้นโยบายแบบ Human-Centric AI ไม่ใช่ใช้ AI เพื่อเชี่ยวมนุษย์ก็จริง แต่ใช้ AI เพื่อยกระดับศักยภาพของมนุษย์ (Augmented Humanity) ดูแลพนักงานที่ต้องปรับตัว และสร้างคุณค่ากลับคืนสู่สังคม

"ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ไม่ว่าจะชาญฉลาดเพียงใดมันก็ทำงานได้เพียงบนสมมติฐานของอดีตที่ถูกป้อนข้อมูลเข้าไป แต่มนุษย์เรามี ปัญญา (Human Wisdom) ที่ทำงานเพื่อสรรค์สร้างอนาคตที่ยังไม่เคยเกิดขึ้น"

พละ ๔ คือ Blueprint ของบอร์ดบริหาร:

ใช้ ปฏิสังขานพละ (Authentic Intelligence) เพื่อประมวลผลทิศทาง

ใช้ ภาวนาพละ (Inner Ecology) เพื่อรักษาสมดุลของจิตใจผู้นำ

ใช้ อนวัชชพละ (Ethical Governance) เพื่อสร้างความโปร่งใสไร้ที่ติ

ใช้ สังคาหกพละ (Compassion) เพื่อเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์

"หน้าที่ของผู้นำในยุค AI ไม่ใช่การแข่งขันกับเครื่องจักรว่าใครจะประมวลผลเร็วกว่ากัน แต่คือการดำรงความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ที่สุด และใช้ "ปัญญาแห่งมนุษย์" เป็นแสงสว่างนำทาง "ปัญญาประดิษฐ์" ให้สร้างสรรค์โลกที่ดีงามกว่าเดิม"

การตัดสินใจของท่านในวันนี้

จะส่งผลต่อ **พนักงานนับหมื่นคน** ต่อผู้ถือหุ้น ต่อลูกค้า ต่อชุมชน และต่อคนรุ่นต่อไป

พนักงานนับหมื่นคน | ผู้ถือหุ้น | ลูกค้า | ชุมชน | คนรุ่นต่อไป

ดังนั้น คำถามสำคัญที่สุด
จึงไม่ใช่
"AI จะฉลาดได้อีกเพียงใด"
แต่คือ
"มนุษย์จะมีปัญญาพอที่จะใช้ความฉลาดนั้นหรือไม่"
?

ฝากหลักคิดง่าย ๆ ไว้สามประการ

1 จงใช้ AI เป็นผู้ช่วยในการคิด แต่อย่าให้ AI เป็นผู้ตัดสินแทนมโนธรรมของท่าน

ข้อมูลช่วยให้เรามองเห็นข้อเท็จจริง

แต่ปัญญาเท่านั้นที่จะทำให้เราเลือกสิ่งที่ถูกต้อง

AI = เครื่องมือช่วยคิด
มนุษย์ = ผู้ตัดสินด้วยมโนธรรมและวิจารณญาณ

2 จงสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับจริยธรรมไม่แพ้นวัตกรรม

องค์กรที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต
อาจไม่ใช่องค์กรที่มี AI ฉลาดที่สุด
แต่เป็นองค์กรที่ประชาชน
ไว้วางใจมากที่สุด
เพราะเทคโนโลยีสามารถซื้อหาได้
แต่ความไว้วางใจต้องสร้างขึ้นด้วย
ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส
และความรับผิดชอบ

จริยธรรม | ความโปร่งใส | ความรับผิดชอบ | ความไว้วางใจ

นวัตกรรมนำพาองค์กรไปข้างหน้า
แต่จริยธรรมนำพาองค์กรไปได้อย่างยั่งยืน

3 อย่าปล่อยให้ AI ทำให้มนุษย์มีคุณค่าน้อยลง แต่จงใช้ AI เพื่อทำให้มนุษย์มีคุณค่ามากขึ้น

ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดงานที่ซ้ำซ้อน

ใช้เวลาและพลังที่เหลือไปกับสิ่งที่เครื่องจักรทำไม่ได้

การสร้างแรงบันดาลใจ | การรับฟังอย่างลึกซึ้ง | การให้อภัยและความเข้าใจ | การดูแลผู้คน | การสร้างสังคมที่มีความหวัง

AI ช่วยให้เรามีเวลา
เพื่อทำสิ่งที่ทำให้เราเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง

หน้าที่ของผู้นำในยุค AI
ไม่ใช่การแข่งขันกับเครื่องจักรว่าใครจะประมวลผลเร็วกว่ากัน → แต่คือการดำรงความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ที่สุด → และใช้ **"ปัญญาแห่งมนุษย์"** เป็นแสงสว่างนำทาง **"ปัญญาประดิษฐ์"** ให้สร้างสรรค์โลกที่ดีงามกว่าเดิม

อนาคตของโลก

จะไม่ได้ถูกกำหนดโดย

Artificial Intelligence

แต่จะถูกกำหนดโดย

Human Wisdom

ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษยชาติ
อาจไม่ใช่วันที่เราสร้างเครื่องจักรที่ฉลาดที่สุด
หากเป็นวันที่เราสามารถสร้างสังคมที่ใช้ความฉลาดนั้น
ด้วยปัญญา ด้วยความเมตตา และด้วยความรับผิดชอบ

AI คือพลังของศตวรรษที่ 21

วิเคราะห์ได้เร็ว แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ

- วิเคราะห์คาดการณ์
- ประมวลผลข้อมูลมหาศาล
- ทำงานอัตโนมัติต่อเนื่อง
- เชื่อมต่อโลกอย่างไร้พรมแดน

Human Wisdom คือแสงสว่างของโลก

มองเห็น ไม่เพียงว่า "อะไรทำได้"
แต่เห็นด้วยว่า "อะไรควรทำ"
และเห็นว่า "อะไรจะนำความเจริญที่แท้จริง"
มาสู่มนุษย์และสังคม

- ปัญญา เห็นความจริง
- เมตตา เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- ความรับผิดชอบ ต่อผลกระทบ
- ความยั่งยืน เพื่ออนาคตร่วมกัน

ภารกิจของผู้นำยุค AI : นำปัญญาแห่งมนุษย์ไปกำกับ ปัญญาประดิษฐ์

เพื่อให้ AI ไม่ใช้ภัยคุกคาม แต่เป็นเครื่องมืออันทรงพลังในการสร้างโลกที่มีความเจริญ
ควบคู่กับความกรุณา ความยุติธรรม และความยั่งยืน

"ปญฺญา โลกสฺมิ ปชฺโชโต"
ปัญญา คือแสงสว่างของโลก

- พนักงาน มีคุณค่า
- องค์กร เติบโตอย่างมีคุณธรรม
- สังคม ได้รับประโยชน์
- โลก น่าอยู่และยั่งยืน
- คนรุ่นต่อไป มีอนาคตที่ดีขึ้น

บทบาทของผู้นำ

- ✓ กล้าคิดไกล มองอนาคตด้วยวิสัยทัศน์
- ✓ กล้าตัดสินใจ ด้วยปัญญาและจริยธรรม
- ✓ กล้าเปลี่ยนแปลง เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
- ✓ กล้ารับผิดชอบ ต่อทุกผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

สิ่งที่เราสร้างร่วมกันได้

ความฉลาดของเครื่องจักร + Human Wisdom ปัญญาของมนุษย์ = โลกที่ดีกว่าสำหรับทุกชีวิต

ขอให้ทุกท่านเป็นผู้นำที่

- สร้างองค์กรที่ประสบความสำเร็จ
- สร้างองค์กรที่เปี่ยมด้วยปัญญา
- ใช้ปัญญาสร้างประโยชน์ให้สังคมและโลกในปี

ขออนุโมทนา และขออำนวยพรให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ
ในการนำพาองค์กรก้าวสู่อนาคต ด้วย Artificial Intelligence ที่ได้รับการกำกับด้วย Human Wisdom อย่างแท้จริง